

Blok tematyczny: Życie społeczne

Temat dnia: Części ciała.

Cel lekcji: Systematycznie ćwiczyć stosowanie poprawnych liczebników przy podawaniu daty. Ćwiczyć umiejętność rozumienia ze słuchu. Przypomnieć wybrane formy odmiany rzeczowników.

Zgromadzić i utrwalić słownictwo opisujące człowieka. Kształcić umiejętność wyszukiwania odpowiedniego materiału słownikowego. Utrwalić słownictwo w formie zabawy. Kształtować potrzebę poprawnej i starannej wymowy. Podnosić sprawność pracy zespołowej.

Pomoce:

Uczeń: przybory szkolne.

Nauczyciel: tekst opisów dla każdego ucznia, ramka z wyrazami, zdania do ćwiczeń

Zapis w dzienniku: Powitanie. Tradycyjne ćwiczenie z liczebnikami. Ćwiczenia w rozumieniu ze słuchu -opisy postaci. Uzupełnianie luk w tekście. Sprawdzenie wykonanego ćwiczenia. Schemat postaci człowieka - wskazywanie i opisanie części ciała ludzkiego. Przypomnienie wiadomości gramatycznych. Wzór odmiany przez przypadki wyrazu *ręka* w liczbie pojedynczej i mnogiej. Ćwiczenia gramatyczne. Zabawa w zapamiętywanie słówek. Utrwalenie materiału.

Przebieg:

1. Powitanie.

2. Tradycyjne ćwiczenie z liczebnikami.

3. Rozumienie ze słuchu. N. czyta dwukrotnie opisy postaci, w tym czasie uczniowie uzupełniają luki w tekście.

Polecenie dla uczniów: *Posłuchajcie uważnie opisów postaci. Przeczytam je dwukrotnie. Uzupełnijcie luki w tekście podczas czytania.*

4. Sprawdzenie uzupełnianego tekstu. Objaśnienie znaczeń.

5. Praca w grupach.

Narysujcie na planszy schemat postaci człowieka w ten sposób, aby można na nim nazwać wszystkie części ciała. Rozdam wam teraz ramkę z nazwami części ciała. Przeniesiecie je na swój schemat, zapisując odręcznie z zachowaniem poprawnej ortografii. Pytajcie, jeśli niektóre słowa budzą wasze wątpliwości.

Głowa: czoło, usta, nos, policzek, broda, oko, brew, rzęsy, zęby, uszy; włosy, szyja, kark, ramię, ręka; łokieć, nadgarstek, dłoń; palec, paznokieć; plecy, pierś, brzuch, bok; noga: udo, kolano, łydka, stopa, pięta; sylwetka.

Mianownik (<i>kto? co?</i>):	ręka	ręce
Dopełniacz (<i>kogo? czego?</i>):	ręki	rąk

Celownik (<i>komu? czemu?</i>):	ręce	rękom
Biernik (<i>kogo? co?</i>):	rękę	ręce
Narzędnik (<i>z kim? z czym?</i>):	ręką	rękami, rękoma
Miejscownik (<i>o kim? o czym?</i>):	ręce	rękach
Wołacz (!):	ręko	ręce

5. N. wprowadza elementy odmiany rzeczowników. Następnie proponuje uczniom ćwiczenia:

Polecenie: *Wstaw odpowiednie formy rzeczownika ręka:*

Złamanie było wyjątkowo skomplikowane, teraz noszę ..... na temblaku. (biernik, l.p.)

Janek z dumą trzymał w ..... swój zwycięski puchar. (miejscownik, l.p.)

Dlaczego tak długo zwlekałeś, przecież tę sprawę można załatwić od ..... . (dopełniacz, l.p.)

Przyglądam się uważnie twojej ..... i widzę, że jest spuchnięta. (celownik, l.p.)

Niech każdy z ..... na sercu powie, że nigdy nie popełnił takiego błędu. (narzędnik, l.p.)

..... matki są jak lekarstwo na wszystkie smutki. (mianownik, l.mn.)

Tysiące ..... podniosło się w górę na znak poparcia dla burmistrza. (dopełniacz, l.mn.)

Pracowitym ..... swoich pracowników fabryka zawdzięcza takie wysokie wyniki. (celownik, l.mn.).

Widać było silne ..... Atlasa podtrzymujące nieboskłon. (biernik, l.mn.)

Dzieło wykonane zostało zręcznymi ..... czeladników mistrza. (narzędnik, l.mn.)

O rękach ciężarowców mówi się, że są ze stali. (miejscownik, l.mn.)

6. Zabawa w zapamiętywanie słówek:

Cała klasa siada w kręgu. Gra będzie przebiegać zgodnie z ruchem wskazówek zegara. W zabawie uczestniczy też nauczyciel, który rozpoczyna grę i mówi:

*Jestem człowiekiem, mam **głowę*** (wypowiadając ostatni wyraz wskazuje ręką na głowę). Siedzący po jego lewej ręce uczeń musi powtórzyć to samo zdanie, ale dodaje jeszcze nazwę innej części ciała i mówi na przykład:

*Jestem człowiekiem, mam **głowę i ręce*** - zabawę kontynuujemy do wyczerpania wyrazów z ramki. Ramka powinna być niewidoczna dla uczniów, ale prawo podejścia do niej powinni mieć ci uczniowie, którzy nie potrafią samodzielnie wymienić ani jednego wyrazu.

Można zastosować wariant wypadania z gry tych uczniów, którzy nie potrafią przytoczyć wyrazu. Tu nauczyciel musi podjąć decyzję. W wielu zespołach klasowych następuje wówczas pełna mobilizacja, w innych odwrotnie, dzieci się zniechęcają.

Zadanie domowe

Naucz się wyrazów z ramki. Z pięcioma wybranymi ułóż zdania.

Opisy postaci do ćwiczeń w rozumieniu ze słuchu:

1. Jan jest wysokim i przystojnym mężczyzną. Ma ciemne lekko kręcone włosy, wydatny orli nos i ciemną karnację. Wnikliwy obserwator dostrzeże także jego ciemnoniebieskie oczy rzadko spotykane u osób o ciemnych włosach. Ubrany jest zwykle bardzo oficjalnie: wyprasowana koszula - biała lub niebieska, szary albo granatowy garnitur, krawat i nienagannie wyczyszczone buty.

2. Anna jest drobną blondynką o ciemnej karnacji i zielonych oczach przykrytych długimi rzęsami. Ma lekko zaróżowione policzki, delikatne dłonie i zgrabne nogi. Zawsze się uśmiecha. Anna lubi jasne lakiery do paznokci dostosowane kolorystycznie do bransoletek, z którymi nigdy się nie rozstaje. Chodzi wyłącznie w sukienkach, nie uznaje spodni.

3. Babcia Wojtka, pani Zofia jest elegancką starszą panią. Jej głowa pokryta siwymi, starannie uczesanymi w rodzaj wieńca włosami przywodzi na myśl posąg starożytnej Artemidy. Szaroniebieskie oczy pani Zofii czynią jej twarz trochę smutną, może zamyśloną. Nosi zwykle sztywne granatowe albo czarne kostiumy, a także srebrne broszki, przeważnie z motywem owadów.

Wersja z lukami dla uczniów:

1. Jan jest .....i przystojnym mężczyzną. Ma ciemne lekko kręcone włosy, wydatny orli nos i ciemną karnację. Wnikliwy obserwator dostrzeże także jego ciemnoniebieskie oczy rzadko spotykane u osób o ..... włosach. Ubrany jest zwykle bardzo oficjalnie: wyprasowana koszula - biała lub ....., szary albo ..... garnitur, krawat i nienagannie wyczyszczone buty.

2. Anna jest drobną blondynką o ciemnej karnacji i .....oczach przykrytych długimi rzęsami. Ma lekko zaróżowione policzki, ... dłonie i zgrabne nogi. Zawsze się uśmiecha. Anna lubi ..... lakiery do paznokci dostosowane kolorystycznie do bransoletek, z którymi nigdy się nie rozstaje. Chodzi wyłącznie w sukienkach, nie uznaje spodni.

3. Babcia Wojtka, pani Zofia jest ..... starszą panią. Jej głowa pokryta siwymi, starannie uczesanymi w rodzaj wieńca włosami przywodzi na myśl posąg starożytnej Artemidy. .... oczy pani Zofii czynią jej twarz trochę smutną, może zamyśloną. Nosi zwykle..... granatowe albo czarne kostiumy, a także ..... broszki, przeważnie z motywem owadów.